

Zuzana Ševčíková
SÚČASNÉ
FRANCÚZSKE
UMENIE –
ALEGÓRIE/IDENTITY

Alegórie/Identity

Vystavujúci umelci:

Cécile Azoulay, Alexandre Durand, Dorota Kleszcz, François Ronsiaux, Katarína Kúdelová, Lionel Bayol-Thémines, Patrick Rimond, Małgorzata Lempicka-Brian

Kurátorka výstavy:

Zuzana Majlingová

Miesto a čas konania:

Stredoslovenská galéria,
Bethlenov dom,
Dolná 8, Banská Bystrica,
7. mája – 28. júna 2009

Ešte vždy je po vstupe do galérie možné pomerne ľahko rozpoznať, či ste na Slovensku, alebo v zahraničí. Sem tam sa tento rozdiel v realizácii výstav podarí prekonať. Podarilo sa to aj galeristom v Stredoslovenskej galérii v Banskej Bystrici. Ostatnú výstavu zorganizovali v spolupráci s francúzskou umeleckou asociáciou L'enter prise, ktorá sídli v Paríži a združuje umelcov rôzneho pôvodu žijúcich na území Francúzska. Kurátorský výstavu s názvom **Alegórie/Identity** pripravila Zuzana Majlingová a je prvou prehliadkou členov asociácie L'enter prise na Slovensku. Prezentovaní umelci majú za sebou bohaté skúsenosti z domácich a zahraničných výstav. Spôsob prezentácie diel uspokojí aj náročného diváka. Prezrádza dobrú prípravu, a tak sa výstava stáva nielen umelecky hodnotnou, ale je nemenej

zaujímavou aj dizajnérsky a priestorovo. Keďže nie je zvyčajné, že zahraničných umelcov predstavuje slovenská strana, je potrebné objasniť genézu a vznik výstavy na Slovensku. Výstava vznikala v spolupráci kurátorky a riaditeľa francúzskej L'enter prise a za cieľ si dala predstaviť diela s témou identity subjektu v čo najpestrejšom diapazóne umeleckých médií. Téma a spôsob vizualizácie vytýčené názvom výstavy, sú

zadefinované odlišnosti nájdené v takejto izolácii. Vo vybraných dielach súčasných francúzskych autorov sa pojem identity opäť vracia k svojmu pôvodnému cieľu – hľadať to ľudské a riešiť krízu ľudskej podstaty. Už na prvý pohľad pôsobia inscenované diela **Françoisa Ronsiauxa** priemyselne a surovo. Autor okrem fotografických cyklov pracuje aj s inštaláciami a video performansiami. V cykle fotografií **28. paralela**

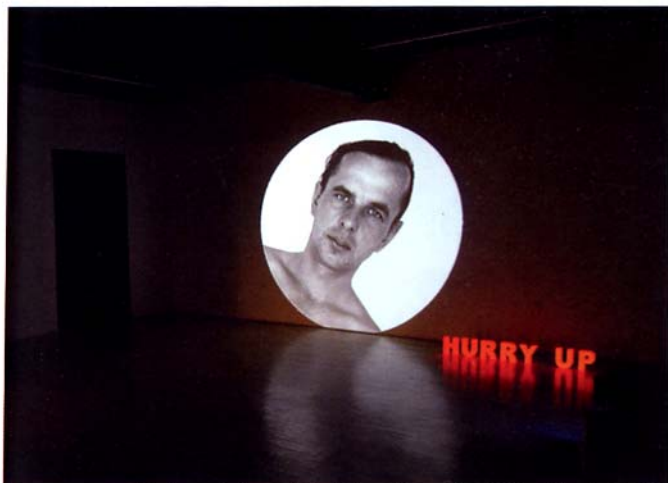

François Ronsiaux, cyklus 28. paralela, 2007, fotografia

nadčasové a v umeleckej sfére sa s nimi pracuje dlhodobo. Skúmania ľudskej podstaty, identity sú na výstave vizuálne spracované ako alegórie. Pojem identity sa objavil v oblasti teórie umenia už skoro pred šesťdesiatimi rokmi. Na začiatku sa chápal tento termín ako nástroj na hľadanie vlastnej identity v zmysle Ja – existenciálna kategória. Postupne sa však stal paralelou pre zdôraznenie postu nejakej spoločenskej inakosti (feminizmus, homosexualita) a pomocou neho boli

inscenuje statické prostredia chladných miestností s mnohými bezduchými postavami. Indíciami pre odhalenie tohto obrazu sú silná manipulácia a nemožnosť ich kritického sebaujadrenia. Tento inotaj spritomňuje realitu za oponou nadnárodných spoločností a ich systémy rozhodovania. Kľúčom k objasneniu týchto nadskutočných scén je aj postava akéhosi nadčloveka, človeka s vyšším poznaním. Oblasť konzumu, zrýchleného toku súčasnosti a hľadanie identity v ňom sú hlavné témy

Malgorzata Lempicka-Brian, *Hurry Up*, 2006, video inštalácia

poľskej výtvarníčky žijúcej v Paríži.

Malgorzata Lempicka-Brian svojou video inštaláciou **Hurry Up** skúma hranice ľudských možností prijat' podmienky doby. Neuroticky sa meniaci obraz hlavy muža, sprievodný zvuk tikania hodín v kombinácii s reklamným oranžovým nápisom

Hurry Up pripraví divákovi zážitok náročnej a rýchlej spoločnosti. Po krátkom čase strávenom vo vnútri tejto inštalácie spoznáme následky takejto reality. Celospoločensky diskutovanú tému rizík genetického inžinierstva si vo svojej práci

všima **Lionel Bayol-Thémines**. Na výstave prezentuje cyklus fotografií **Orga/Muta**. Manipulované postfotografie sú portréty nezdravých ľudí a mutujúcich buniek. Anomálie a rôzne otvory na ich pokožke sú stopami po neprirodzených zásahoch na ich

tele. Telo je tu nositeľom ľudskej podstaty, ktorá je spochybnená zákrokom iného človeka. Dielo z oblasti body artu evokuje pocit strachu zo straty rozhodovania o človeku a o jeho existencii. Rodáčka z Banskej Bystrice **Katarina Kúdelová** dlhodobu pracuje s živočíšnymi motívmi. V inštalácii **Útek** sa vracia k zážitku z detstva. Na kúsočkoch skla evokujúcich ľadovú plochu leží mŕtve, perleťovo lesklé (zamrznuté) prasa. Nevšedný zážitok, ktorý divák pocífuje, je na hranici neskutočného, zázračného a reálne komického. Zviera, ktoré neprežilo svoj únik, alegoricky odkazuje k osudným krokom autorky. Tej sa odchod za slobodou podaril, reminiscencie na rodnú krajinu však ostávajú v jej svete ako zmrazené kúsky ľadu.

Lionel Bayol-Thémines, cyklus *Orga/Muta*, 2002 - 2004, fotografia

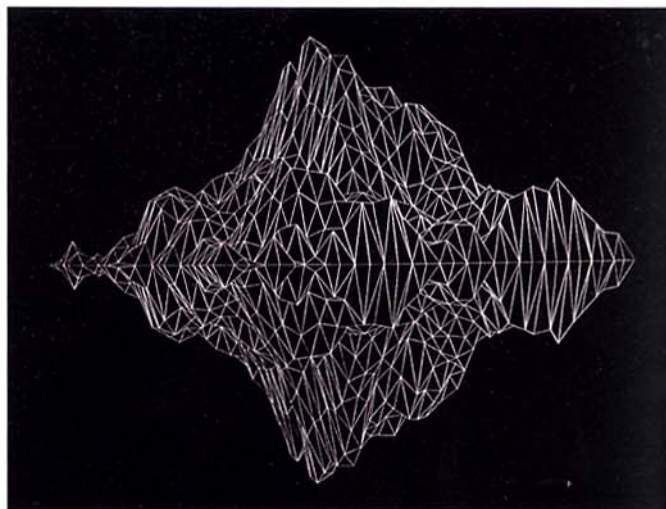

Katarina Kúdelová, *Útek*, 2009, inštalácia

VÝTVARNÉ UMENIE

Postkonceptuálny minimal art predstavila najmladšia z autorov, **Cécile Azoulay**. Vo svojom cykle kresieb na čiernom podklade **Iceberg** sa snaží napodobniť použitie digitálneho programu wireframe, ktorý je schopný rozložiť a znázorniť objekty v 3D priestore. Kontrast prvého dojmu digitálne spracovaných diel a ich konečného technického spracovania spochybňuje dokonalosť digitálnych výstupov a napáda originalitu sériovo manipulovaných cyklov.

Fotograf a pozorovateľ **Patrick Rimond** hľadá a nachádza množstvo ľudských identít v cykle realistických fotiek **Nahý portrét**. Portrétmi neznámych nahých mužov a žien sa ako kočovný umelec súčasnosti pokúša nájsť elementárnu ľudskú blízkosť. Bez zbytočných nánosov dokumentuje svoju túžbu, ktorú možno rozšíriť aj na celé ľudské pokolenie, po zblížení a kontakte s človekom. Portréty vyjadrujú neúnavné hľadanie po podstate bez sociálneho alebo iného zadefinovania portrétovaných. V rámci spoločnosti umelec vidí jednotlivca bezbranného a nahého.

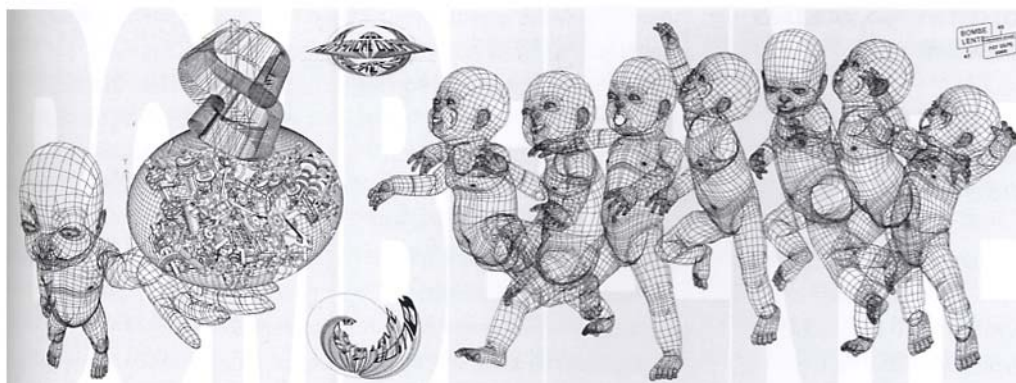
Cécile Azoulay, *Iceberg*, 2008, 70 x 100 cm, kresba

Patrick Rimond, *cyklus Nahý portrét*, 2005 – 2008, fotografie

Alexandre Durand, cyklus *Pomalá bomba*, 2008, 3D grafika, digitálna tlač

Groteskne a zároveň násilne pôsobia detské postavy na digitálnych grafikách cyklu **Pomalá bomba**. Ich autor **Alexandre Durand** tieto témy spracoval aj v objektovej rovine. Na výstave v Banskej Bystrici predstavuje video a grafiky, ktoré pôsobia ako technické skice k príprave tajomného stroja. Detské figúry sa tu menia na technické súčasti a absurdne dopĺňajú inžiniersky plán. Autor svoje obavy z ľudského pokroku smerujúceho k bohorovnosti formuluje vo viacerých otázkach:

„Čo je to *Pomalá bomba*?
 Náš kupídny biznis?
 Naše posvätné sociálne prerogatívy?
 Naša túžba kontrolovať to, čo nechápeme?
 Nádherný stroj, ktorý znásobuje našu Moc?
 Úspech v konzumácii?“

POMALÁ BOMBA
 POSLEDNÝ KROK K TOMU,
 ABY SME SA STALI BOHOM“

Ďalšia Poľka žijúca v Paríži sa vo svojej tvorbe venuje objektom, scénografií, performancii, ako aj textilnému dizajnu. **Dorota Kleszcz** pre výstavu *Alegórie/Identity* ponúkla video inštaláciu **Amorfná**. Dielo vytvára utopické prostredie s túžbou zastaviť čas. Predmety neznámych tvarov a foriem sa stávajú realitou tohto bezzmyslového sveta a vykresľujú situáciu, keď sa forma dostáva nad obsah. Dielo obsahuje rôzne variácie na tému „hmoty“ a plynutia času. Naoko pohodovú atmosféru tohto environmentu narušuje pocit hlbokkej ľahostajnosti a sociálnej izolácie.

Na záver je možné konštatovať, že pokus o sondu do spôsobov umeleckej práce na poli súčasného francúzskeho umenia s témou identity vo vybranej skupine umelcov sa kurátorsky vydaril. Nemenej dôležité je pripomenúť, že každé stretnutie s umením vznikajúcim mimo nášho blízkeho dosahu na našej pôde je vždy obojstranné obohatenie nielen pre teoretikov, ale aj pre umelcov.

Foto: Dušan Hein

Dorota Kleszcz, *Amorfná*, 2006 – 2007, video inštalácia

